Signály a informace Cvičení 9

LTI systémy v obrazové rovině a Z-transformace

- 1. Uvažujte systém popsaný diferenční rovnicí $y[n] = \frac{1}{3}(x[n] + x[n-1] + x[n-2])$ a nulové počáteční podmínky.
- a) Určete impulsní odezvu zadaného systému.
- b) Určete obrazový přenos zadaného systému pomocí Z-transformace vypočítané impulsní odezvy.
- c) Určete obrazový přenos zadaného systému pomocí Z-transformace zadané diferenční rovnice.
- d) Jak spolu obě uvedené definice obrazového přenosu souvisí? Jaký je Z-obraz jednotkového impulsu?
- e) Vypočítejte odezvu zadaného systému na signál x = [1 0 1] pomocí Z-transformace.
- 2. Uvažujte systém popsaný diferenční rovnicí $y[n] = \frac{1}{3}(x[n] + x[n-1] + x[n-2]) \frac{1}{2}y[n-1]$ a nulové počáteční podmínky.
- a) Určete impulsní odezvu zadaného systému.
- b) Určete obrazový přenos zadaného systému pomocí Z-transformace vypočítané impulsní odezvy.
- c) Určete obrazový přenos zadaného systému pomocí Z-transformace zadané diferenční rovnice.
- d) Jak spolu obě uvedené definice obrazového přenosu souvisí? Jaký je Z-obraz jednotkového impulsu?
- e) Naznačte vypočet odezvy zadaného systému na signál x = [1 0 1] pomocí Z-transformace.

Určení obrazové přenosu systému z impulsní odezvy a z diferenční rovnice při PP = 0:

$$1) H(z) = Z(h[n])$$

$$y[n] = \frac{1}{3} (x[n] + x[n-1] + x[n-2]) - \frac{1}{2} y[n-1]$$

$$h[n] = \frac{1}{3} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{3}{12} \quad -\frac{\frac{3}{12}}{2} \quad +\frac{\frac{3}{12}}{4} \dots$$

$$H(z) = \frac{1}{3} + \frac{1}{6}z^{-1} + \frac{3}{12}z^{-2} - \frac{\frac{3}{12}}{2}z^{-3} + \frac{\frac{3}{12}}{4}z^{-4} \dots$$

$$H(z) = \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{3}{4} z^{-2} - \frac{3}{8} z^{-3} + \frac{3}{16} z^{-4} - \dots \right)$$

$$\frac{3}{4}z^{-2} - \frac{3}{8}z^{-3} + \frac{3}{16}z^{-4}$$
..... je geometrická řada s kvocientem $q = -\frac{1}{2}z^{-1}$

její součet je dán vztahem
$$s = \frac{a_1}{1-q} = \frac{\frac{3}{4}z^{-2}}{1+\frac{1}{2}z^{-1}}$$

$$H(z) = \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{\frac{3}{4} z^{-2}}{1 + \frac{1}{2} z^{-1}} \right) = \frac{1}{3} \frac{1 + \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{1}{4} z^{-2} + \frac{3}{4} z^{-2}}{1 + \frac{1}{2} z^{-1}} = \frac{\frac{1}{3} + \frac{1}{3} z^{-1} + \frac{1}{3} z^{-2}}{1 + \frac{1}{2} z^{-1}}$$

$$2) \ H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)}$$

$$y[n] = \frac{1}{3} (x[n] + x[n-1] + x[n-2]) - \frac{1}{2} y[n-1]$$

$$x[n] \equiv X[z]$$

$$x[n-1] \equiv X[z]z^{-1}$$

. . . . .

$$Y(z) = \frac{1}{3}X(z) + \frac{1}{3}X(z)z^{-1} + \frac{1}{3}X(z)z^{-2} - \frac{1}{2}Y(z)z^{-1}$$

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\frac{1}{3} + \frac{1}{3}z^{-1} + \frac{1}{3}z^{-2}}{1 + \frac{1}{2}z^{-1}}$$

souvislost obou definicí

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)}$$

Pro $x[n] = \delta[n]$ platí, že y[n] představuje impulsní odezvu a X(Z) = 1

=>

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{Y(z)}{1} = Y(Z) = Z(y[n]) = Z(h[n])$$

Ukázka vypočtu odezvy systému $y[n] = \frac{1}{3}(x[n] + x[n-1] + x[n-2]) - \frac{1}{2}y[n-1]$ na signál x = [1 0 1] pomocí Z-transformace a nekonečného dělení

$$x[n] = 1,0,1$$

$$X[z] \equiv 1 + z^{-2} = \frac{z^2 + 1}{z^2}$$

$$H(z) = \frac{\frac{1}{3} + \frac{1}{3}z^{-1} + \frac{1}{3}z^{-2}}{1 + \frac{1}{2}z^{-1}} = \frac{\frac{1}{3}\frac{z^2 + z + 1}{z^2}}{\frac{2z}{2z}} = \frac{2}{3}\frac{z^2 + z + 1}{2z^2 + z}$$

$$Y(z) = X(z)H(z) = \frac{2}{3} \frac{z^2 + z + 1}{2z^2 + z} \frac{z^2 + 1}{z^2} = \frac{2}{3} \frac{z^4 + z^3 + z^2 + z^2 + z + 1}{2z^4 + z^3} = \frac{2}{3} \frac{z^4 + z^3 + 2z^2 + z + 1}{2z^4 + z^3}$$

$$Y(z) = \frac{2}{3}(z^4 + z^3 + 2z^2 + z + 1) : (2z^4 + z^3) = \frac{1}{3} + \frac{1}{6}z^{-1} + \frac{7}{12}z^{-2} \dots$$

$$y(n) = \frac{1}{3}, \frac{1}{6}, \frac{7}{12}....$$